

MARIA WESTERBOS VAN PLASTIC SOUP FOUNDATION

'Tandpasta met plastic, Elmex moet zich schamen!'

Shampoo, scheerschuim: in veel producten die we elke dag gebruiken stoppen fabrikanten onzichtbare, minuscule stukjes plastic. Een enorme bedreiging voor het milieu én voor onze gezondheid, constateerde Maria Westerbos. Ze begon een succesvolle protestcampagne.

Tekst **Annemarie Geleijnse** Fotografie **Jean-Pierre Jans**

Daags voor de jaarwisseling ging in de Amsterdamse woning van Maria Westerbos de champagne open: Unilever had aangekondigd te stoppen met microplastics in zijn verzorgingsproducten. Waarom? Omdat Maria Westerbos het vroeg. Nou ja, met nog honderdduizend anderen. Het was het klinkende resultaat van een twitterbombardement, georganiseerd door de Plastic Soup Foundation en Stichting De Noordzee. Westerbos: 'Consumenten uit de hele wereld en twintig milieu-organisaties plaatsten in heel korte tijd een oproep aan Unilever geen plastic meer in verzorgingsproducten te gebruiken!' Ze lacht weer hartelijk als ze er aan terugdenkt. De directeur van de Plastic Soup Foundation brengt haar zaak met humor en vrolijke verbazing. Maar ook vol verantwoordiging. Want dat is waarmee het allemaal begon.

CO₂ is er niets bij

Westerbos was tv-producent toen ze voor het eerst hoorde over 'plastic soep': enorme eilanden van plastic in de wereldzeeën. 'Ik schrok daar erg van', herinnert ze zich. 'Het is een milieucatastrofe waarvan de omvang nog steeds niet te overzien is. De uitstoot van CO₂ is er niets bij.' Niet alleen het zichtbare plastic vormt een

gevaar, ook de minuscuul kleine stukjes, voor het oog onzichtbaar, zijn een bedreiging voor mens en milieu. Die *microplastics* zitten in producten als tandpasta, shampoo, douchescrubs, lipbalsem en scheerschuim. Tien procent daarvan komt in zee terecht. Juist de minuscule deeltjes zijn desastreus, legt Westerbos uit. 'Er komt gif vrij als het plastic nat wordt, en aan de microplastics hechten zich weer andere giften. Vissen eten het op, en zo komt het gif in de voedselketen en op ons bord.' Verontwaardigd: 'Dat wil je toch niet?'

Met Jesse Goossens, auteur van *Plastic*

Soep, richtte ze in 2011 de Plastic Soup Foundation op. De strijd tegen onnodig plastic – en dan vooral in water – vormt inmiddels een dagtaak, waaraan ze zich dankzij de steun van haar partner kan wijden.

Bedrijven als Rituals, Etos, Hema De Tuinen, Kruidvat en Trekpleister gingen al overstag. Nu Unilever. Waarom is dat belangrijk?

'Het gaat om gigantische hoeveelheden. In elk westers huishouden staat wel zo'n product. Nederland heeft een van de beste waterzuiveringssystemen ter wereld, en dan nog komt tien procent van het microplastic in het milieu. In landen met een minder moderne waterzuivering kun je dan net zo goed meteen de vrachtwagen leegkiepen in de rivier. De Amerikaan Charles Moore, ontdekker van de plastic soep, schat dat er per uur 1,2 miljoen kilo plastic in de oceaan terecht komt. Vijfduizend kilo elke vijftien seconden. Dat is schrikken, hè?'

Wat moet er gebeuren om consumenten te beschermen tegen microplastics?
'Op verzorgingsproducten

KASSA HELPT

Microplastics in de ban

- Kies voor preventie, dan hergebruik en daarna voor recycling.
- Koop groente en fruit los in plaats van voorverpakt.
- Gebruik zo min mogelijk wegwerpplastic (bijvoorbeeld tasjes van de markt).
- Gooi geen afval op straat of in het water.
- Koop geen verzorgingsproducten met plastic. Mijd de ingrediënten (polyethyleen (PE), polypropyleen (PP) en polyethyleen terephthalate (PET). Raadpleeg ook de lijst met plastics via <http://tiny.cc/xcsttu>.
- Download de Beat the Micro Bead-applicatie, die toont welke producten microplastics bevatten en welke niet.
- Tekenen de petitie 'Een echte held kiest statiegeld' op echteheld.nl.

WIE?

Naam

Maria Westerbos (51)

Studie

Propedeuse journalistiek en studie andragologie aan de Universiteit van Amsterdam

Beroep

Directeur Plastic Soup Foundation

Voorheen

Tv-producent, programmamaker

En ook nog

Houdt van films en goede gesprekken. Reist graag de wereld over met haar partner. Heeft een Griekse scharrelhond. Is ook PSF-speaker, veranderstrateeg en creatief adviseur.

moet duidelijk staan dat ze erin zitten. Dat is vooral een Europese kwestie: de Europese Unie bepaalt de regels voor etiketten. Daarnaast pleiten we voor statiegeld op melk- en frisdrankpakken en op blik.'

Welke producten zijn nog niet oké?

'L'Oréal is me een doorn in het oog, en de Bodyshop. En Elmex! Die zijn toch arrogant! Mensen die protesteren tegen het plastic in de tandpasta, krijgen allemaal dezelfde brief met de boodschap: het is maar een klein beetje en het geeft zo'n heerlijk mondgevoel. Ze moeten zich diep schamen. Of je het moet kopen of niet, dat mag je zelf weten. Maar ik koop geen producten meer van die clubs. Ook niet hun producten zonder plastic. Nee zeg. Haha, ik ben boos!'

De belofte van Unilever is een mooi resultaat voor een twee jaar jonge organisatie zonder subsidie of budget. Wat is jullie geheim?

'Wij zijn vakmensen die samen een deuk in een pakje boter kunnen schieten. Dat we het met nul euro moesten doen, heeft onze creativiteit enorm aangewakkerd. En onze gedeelde verantwoordiging.'

En wat houdt jou gaande?

'Net als veel mensen wil ik een verschil maken. Als je dat kan – en dat blijken wij met de Plastic Soup Foundation te kunnen – dan moet je het ook doen. Niet zeiken, maar ervoor gaan. Ik ben trots op Nederland en op Unilever, een multinational van Nederlandse bodem. Dan denk ik: de jongens en de meisjes van Bontekoe zijn toch maar leuk verschil aan het maken!' <